

Datum: 22.10.2022

Medij: Politika

Rubrika: Kultura Umetnost Nauka

Autori: Sanja Domazet

Teme: Službeni glasnik RS; Geopoetika

Naslov: SAJAMSKO ČITALIŠTE

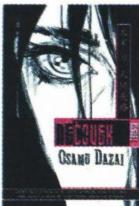
Napomena:

Površina: 553

Strana: 2

САЈАМСКО ЧИТАЛИШТЕ

Осаму Дазаи
„Нечовек“
Превој с јапанског
Матеја Матић,
Танеси, 2022.

Ево књиге која је од момента излађења увек међу пет најчитанијих јапанских романа. Осаму Дазаи један је од најзначајнијих приповедача и романсијера 20. века. Иако је живео тек 39 година и изабрао доброволjni смрт тешко болестан од туберкулозе (његово тело пронађено је у речи на његов рођендан, у јунској свитане), оставио је иза себе значајан опус. Роман Нечовек компонован је као збирка списка случајно добијених од власнице једног ресторана, а стигли су као пакет са свескама и фотографијама... Списи су пруживели бомбардовање, а њихов аутор је одавно већ био с друге стране не светlosti. Роман отвара реченица: „Превео сам живот пун срама...“

Индивидуалност је аксиом валане књижевности и Дазаја и ово дело открива као особу која, попут Сингера, емоцију сматра правом храном књижевности, а код њега, баш као код Спинозе – све може да постане страст, али све може да постане и ужас. Нечовек је исповест о страдању Обу Јоза. Дазаи овде одговара на вечно питање шта је то у души што гуши срце, мучи дух и тело води у амбис и колико мора да траје патња да би један човек осетио неприпадање овом свету као последству, страхотну истину. Прави писац признаје да је овако даровити човек изабрао немилосрдан, брз крај и како је могуће да је, упркос очајању које му је непрекидно стајало у сеници, ипак писао пуном снагом, он, биће створено тако да никада не буде до краја откровено.

Захар Прилепин
„Јесењин“
Превела с руског
Радмила Мечанин,
Службени гласник,
2022.

Ево књиге која је, по скромном мишљењу ауторке ових редова, подвиг. На преко осам стотина страна Прилепин пише биографију о једном од највољенијих руских песника, Сергеју Јесењину. „Ово је једна од најбољих биографија које сам икада прочитала. Уосталом, ово и није сасвим биографија. Ово је документарна, мајсторски грађена, интонационо и ритмички проверена на проза, засићена реалијама света добро познатог аутору, настањена десетинама пунокрвних ликова, који не само што као свита прате краља, већ и живе сами за себе. Најзад, ово је једнотастно узбудљиво штиво. Прочитао сам је за дан и по“, пише Леонид Јусејович. Натприродним називамо оно што не познајемо, оно што не можемо да до краја дефиниšемо. Шопенхајер имао снаге да каже да живимо у свету зла. Прилепин пише о Јесењину као о никад откријеној загонетки, песнику са армијом читалаца и њиховом беспоговорном лубављу. Али – катар љубав не штити од смрти, већ нас чини само метом снажније објењеном. Јесењин, син песника који никада nije признао да је песник и чији стих Јесењин никада nije изговорио, Јесењин, милионер по емоцијама, често преплављен океаном сензија... Али, када се препустимо свим својим осећајима, није могућ дати живот. И Јесењин је стао. Прилепин о њему пише баш онако како биографије и треба да се пишу – објективно, аналитично, као да твори најузбудљивији роман у коме су убијени и убица – једно биће, једна одлука, једна слабост, једна самоиздаја. Још је 1925. проницава Зинаида Хипија написала о Јесењину кратак крошки портрет, болно тачан: „Јесењин има чисто руску – распутниовску прекомерност: где год крочи ногом, скотрља се, као с планине... Јесењин ван своје поезије и сам је врста уметничке слике. Његова необузданост, његов таленат, дејча лажњивост и несвесна истинолубивост, његова способност да се опија слободом, да би *далешама увис*, а затим успореним мамулуком долазио себи – зар све то нису чите самог руског народа?“

„Будући
класици“
Неслуђена
антологија
хиспаноамеричке
приповетке
21. века
Изабрали и превели
Љиљана и Бранко
Анђић, Геопоетика,
2022.

Борхес је тврдио да је теже написати причу него роман, јер се роман пише о онеме што може, а приповетка о онеме што не може бити казано до краја. Ево књиге о неисказивом, коју изговара двадесет шест гласова, различитих, музикалних, толико међусобно драгачијих, разнородних; јер је таленат „оно што се рађа“. Но, морате бити забављач-приповедач више реда да бисте то уживане досегли... За неке од свих писаца зна-мо (Дијас, Мартинес, Пас-Солдан, Ронкаљоло, Самбра, Ваксес, Воли, Шеблин), а у светове других закара-чићемо када ступимо у круг светло-сти овог дела. Шта везује писце ове антологије? „У великој већини то су високообразоване, школоване осо-бе, професионалици за које је свет маримија, искусни путници, поли-глоте, подједнако добри познавао-ци домаћег и књижевног наслеђа, спремни да са било којим од њих наставе дијалог онда када им се то учини потребним... Ови аутори излазе из шиње Ремонда Карвера, Лори Мур, Филипа Рота, Хемингвеја и Конрада.“ *Будући класици* дело је с најразличитијим темама, јунаци и јунакиње стоје пред животом запитани, збуњени, очајни или занесени... Не, овакве приче до сада нисмо читали, иако нас хиспаноамеричка литература већ десетинама очара, непрекидно изаједнично отварајући друга врата, која у огледалу показују следећа и сва позивају да се неопозиво закорачи у нове светове... Ова „јеретичка антологија нађе читаоцу разбити несаници“, пре ће ми донети. Но, из ове књиге такође стоји прича – ово је последњи заједнички предвод покојне Љиљане Анђић, „плетиље речи и слова“, песни-киње, полиглоте, професорке, преводиоца, и њеног супру-га Бранка Анђића. И ово дело везује љубавно овај свет са оним из светlosti. А ако бог јесте „неми бог, који им веома јак разлог за ћутање и само се каткад огласи делима“, ова књига јесте једно од посвећених слова у божјем речи-ку великом као свемир.

Сања Домазет

КУЛТУРА УМЕТНОСТ НАУКА

Издаја: Политика новине и магазин д.о.о.
Директор: Мира Глишић Симић.
Директор: Бобан Рајић.
В. д. иланов и објаворни преводника: Марко Албуновић.
Уредник Дорђа: Марија Ђорђевић.
Графички дизајн: Илија Милошевић.
Телефон: 330-1746 Факс: 3373-393
Електронско издање: www.politika.rs

